Wystawy w Muzeum Podlaskim w Białymstoku

Muzeum Podlaskie zaprasza na wystawy poświęcone rodzinie Branickich. Od 10 maja w salach białostockiego Ratusza będzie można oglądać wystawę pt. „W kręgu Branickich" , a 18 maja, na dziedzińcu pałacu w Choroszczy zostanie otwarta wystawa plenerowa „Miasta i rezydencje Jana Klemensa Branickiego"

W kręgu Branickich

Ekspozycja, przygotowana ze zbiorów muzeów polskich, czynna będzie do 8 września 2019 r.

Wernisaż wystawy: 10 maja 2019 r. godz.18.00 w salach białostockiego Ratusza, Rynek Kościuszki 10

Wystawa poświęcona została znanym postaciom związanym poprzez koligacje rodzinne, układy polityczne i stosunki towarzyskie z Janem Klemensem Branickim i jego żoną Izabelą z Poniatowskich. Wystawa koncentruje się na ich przedstawieniach portretowych i choć jest ich tylko kilkadziesiąt, a to zaledwie ułamek z ogromnej liczby możnowładców, szlachty i duchowieństwa, które przewinęły się przez życie obojga małżonków, niemniej składają się one na swoisty zbiorowy portret osiemnastowiecznej elity towarzyskiej i politycznej.

Oprócz portretów siostry Urszuli i ukochanej siostrzenicy Marii Karoliny, czynnie wspierających Jana Klemensa w działalności politycznej, na wystawie pojawia się konterfekt słynnego dziada Jan Kazimierza Sapiehy, po którym przyszły hetman odziedziczył chrzestne imiona. Zobaczyć będzie można wizerunek ukochanej pierwszej żony Katarzyny Barbary z Radziwiłłów, rodu skoligaconego z Branickimi, jak też portret wiernego towarzysza rozmaitych towarzyskich i politycznych przedsięwzięć Karola Radziwiłła „Panie Kochanku".

Z kolei rodzina Izabeli – Poniatowscy, oprócz rodziców i rodzeństwa, jest reprezentowana również przez młodsze pokolenie. Pojawia się wśród nich słynna pamiętnikarka Anetka z Tyszkiewiczów, dzięki której zapiskom znamy szczegóły z życia białostockiego dworu. Zaś dla miłośników militarnych talentów księcia Józefa Poniatowskiego niewątpliwą gratką będzie jego młodzieńczy portret: bez słynnego wąsa, a za to w … peruce.

Jan Klemens Branicki to niewątpliwie jedna z najważniejszych postaci w krajobrazie politycznym XVIII- wiecznej Rzeczypospolitej. Jego żona z kolei, wraz ze wstąpieniem przez brata na tron, weszła w skład rodziny królewskiej. Na wystawie nie mogło więc zabraknąć portretów władców: obu królów Augustów z dynastii Wettinów, Stanisława Augusta Poniatowskiego, jak i króla Ludwika XV, w którego polityce zagranicznej Branicki odgrywał znaczącą rolę. Pośród licznie zgromadzonych męskich wizerunków na wystawie prezentowane są, wyróżniające się urodą, portrety wpływowych kobiet epoki saskiej: pięknej naturalnej córki Augusta Mocnego Anny Orzelskiej oraz Katarzyny z Zamoyskich Mniszchowej – obu, jak głosiła plotka, uczuciowo związanych z

Katarzyny z Zamoyskich Mniszchowej – obu, jak głosiła plotka, uczuciowo związanych z Janem Klemensem.

Niewątpliwą atrakcją białostockiej wystawy są również portrety samych Państwa Branickich pokazujących ich na różnych etapach życia. Oprócz pozyskanych niedawno do zbiorów Muzeum obrazów ukazujących parę, gdy byli małżeństwem z długoletnim stażem, zobaczyć można dwie prace Antoniego Tallmana wykonane tuż po ślubie młodziutkiej Izabeli ze zdecydowanie starszym magnatem. Obrazy te, na co dzień zawieszone na wysokości kilku metrów w kościele Trójcy Przenajświętszej w Tykocinie, w Muzeum są niemal na wyciągnięcie ręki.

Co warte podkreślenia, większość prezentowanych obrazów z epoki, choć znana z reprodukcji, nigdy nie była w Białymstoku pokazywana. Obrazy pochodzą ze zbiorów:

Muzeum Archidiecezjalnego w Przemyślu

Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie

Muzeum Narodowego w Krakowie

Muzeum Narodowego w Poznaniu

Muzeum Narodowego w Warszawie

Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie

Muzeum Podlaskiego w Białymstoku

Muzeum Zamoyskich w Kozłówce

Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Trójcy Przenajświętszej w *Tykocinie*

Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, w depozycie w Muzeum Narodowym w Poznaniu

Zamku Królewskiego na *Wawelu* – Państwowe Zbiory Sztuki

Miasta i rezydencje Jana Klemensa Branickiego

Wystawa plenerowa eksponowana od 18 maja do 30 września 2019 r. na dziedzińcu pałacu w Choroszczy.

Jan Klemens Branicki, ostatni z rodu Gryfitów, należał nie tylko do najbogatszych osób w kraju, ale wśród współczesnych znany był z talentów gospodarskich, które zyskały mu tytuł „najrządniejszego w Polszcze magnata". Odziedziczony po przodkach majątek i dobra, które stanowiły uposażenie pełnionych funkcji, tworzyły rozległe włości o skomplikowanej strukturze. Terytorialnie znajdowały się one w trzech kompleksach, które ówcześnie zwane były dobrami krakowskimi, ruskimi i podlaskimi. Zapraszamy do podróży w czasie i przestrzeni po rozsianych na terytorium dawnej Rzeczypospolitej Obojga Narodów miastach i rezydencjach Jana Klemensa Branickiego.

źródło: Muzeum Podlaskie